

MĚSTSKÝ ÚŘAD HOŘICE

Oddělení územního plánování - úsek památkové péče

Náměstí Jiřího z Poděbrad 342, 508 19 Hořice

NAŠE Č. J.

MUHC-SU/14743/2021/VO

VYŘIZUJE OPRAVNĚNÁ ÚŘEDNÍ OSOBA

Bc. Jan Vodák

V HOŘICÍCH DNE

16. 7. 2021

SPISOVÁ ZN.

10479/2021-PP8

SKARTAČNÍ ZN.

A/10

ROZHODNUTÍ

Městský úřad Hořice, úsek památkové péče, jako orgán státní památkové péče věcně a místně příslušný podle § 29 odst. 2 písm. e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, posoudil žádost vlastníka kulturní památky žádost města Hořice, IČ 00271560, se sídlem náměstí Jiřího z Poděbrad 342, 508 01 Hořice, obdrženu dne 24. 5. 2021, o vydání závazného stanoviska orgánu státní památkové péče podle § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, ve věci obnovy

sochy Bedřicha Smetany na pozemku parc. č. 2226/1, k. ú. Hořice v Podkrkonoší,

kteří je nemovitou kulturní památkou evidovanou v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod číslem rejstříku 32797/6-1175.

spočívající v restaurování sochařského díla a opravě základových stupňů s následujícími podrobnostmi:

- biologické napadení kamenného materiálu je navrhováno zlikvidovat nástřikem sanačního prostředku,
- je navrhováno šetrné odstranění prachových depozitů, mechů a lišejníků mechanickým způsobem, tlakovou vodou nebo párou,
- je navrhováno změkčení a mechanické odstranění či ztenčení nevyhovujících druhotných nátěrů za pomoci rozpouštědel a páry,
- nesoudržné a nevyhovující tmely a výplně spár je navrhováno odsekat,
- je navrhováno zpevnění materiálu (konzervace) korodovaných míst organokřemičitanovými konsolidanty,
- mechanicky poškozené a odlomené části je navrhováno zpětně slepit,
- je navrhováno provedení injektáže trhlin a výplní vzniklých spár po lepení jednotlivých částí,
- je navrhováno domodelování chybějících částí po dožilých tmelech a na opticky rušivých místech, přičemž tvarově bude vycházeno ze stavu poslední opravy,
- kamenné základové stupně je navrhováno očistit a případně doplnit menší části modelace tmelením umělým kamenem,
- nově domodelované části a rušivá místa je navrhováno barevná retušovat
- na závěr je navrhována povrchová úprava biocidním nástřikem a lokální hydrofobizace,

a vydává v souladu s ustanoveními § 14 odst. 1, 3 a 6 a § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, toto závazné stanovisko formou samostatného rozhodnutí ve správním řízení:

Městský úřad Hořice

Úsek památkové péče

nám. Jiřího z Poděbrad 342
508 19 Hořice

tel.: 492 105 488
fax: 493 623 183

e-mail: vodak@horice.org
ID datové schránky: 247bzdz

www.horice.org

Provedení navrhovaných prací v rozsahu dokumentace záměru „Restaurátorský záměr – Pomník Bedřicha Smetany, kulturní památka – číslo rejstříku: 32797/6-1175, Smetanovy sady“ je z hlediska zájmů státní památkové péče **p ř í p u s t n é** v rozsahu takto podané žádosti za těchto základních podmínek:

- (1) Započetí prací vlastník oznámí s minimálně 10 denním předstihem Městskému úřadu Hořice, úseku památkové péče, náměstí Jiřího z Poděbrad 342, 508 19 Hořice, tel. 492 105 488, e-mail: vodak@horice.org, ID datové schránky: 247bzdz.
- (2) Konkrétní metody čištění budou voleny podle charakteru povrchů s minimalizací rizika poškození původního povrchu a jeho přirozené patiny.

Účastníci řízení dle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád:

- Město Hořice, IČ 00271560, se sídlem náměstí Jiřího z Poděbrad 342, 508 01 Hořice.

Účastníci řízení dle § 27 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád:

-

ODŮVODNĚNÍ

Městskému úřadu Hořice, úseku památkové péče, orgánu státní památkové péče věcně a místně příslušnému podle § 29 odst. 2 písm. e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“), a § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), došla dne 24. 5. 2021 od oprávněné osoby žádost o vydání závazného stanoviska orgánu státní památkové péče podle § 14 odst. 1 památkového zákona k návrhu výše uvedených zamýšlených prací na předmětné kulturní památce.

Žádost obsahuje následující doklady a podklady:

- dokumentace záměru „Restaurátorský záměr – Pomník Bedřicha Smetany, kulturní památka - číslo rejstříku: 32797/6-1175, Smetanovy sady“.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 6 památkového zákona si Městský úřad Hořice, úsek památkové péče, vyžádal písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče, kterou je Národní památkový ústav, konkrétně jeho územní odborné pracoviště v Josefově (dále jen „NPÚ“). Písemné vyjádření bylo vydáno dne 11. 6. 2021 pod č. j. NPÚ-362/42595/2021 (Mgr. Laštůvková) a Městskému úřadu Hořice, úseku památkové péče, doručeno dne 13. 6. 2021. NPÚ v tomto písemném vyjádření specifikuje předmětnou kulturní památku a záměr žadatele, dále vymezuje dotčené kulturně historické hodnoty, dopad zamýšleného záměru na tyto dotčené kulturně historické (památkové) hodnoty a ve vyhodnocení žádosti uvádí:

NPÚ ÚOP v Josefově na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že posuzované práce budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot za těchto podmínek:

1. *Konkrétní metody čištění budou voleny dle charakteru povrchů s minimalizací rizika poškození původního povrchu a jeho přirozené patiny.*
2. *Zahájení prací bude minimálně s týdenním předstihem oznámeno NPÚ, ÚOP v Josefově, který bude zván rovněž na kontrolní dny svolávané v průběhu prací a k jejich dokončení. Počáteční kontrolní den bude svolán po základním očištění díla oplachem vodou a biocidem, kdy budou k posouzení dalšího postupu čištění představeny zkoušky dočišťování a zeslabování nežádoucích krust a tmavých filmů.*
3. *Bude vyhotovena závěrečná restaurátorská zpráva. Jedno pare tištěné závěrečné restaurátorské zprávy s fotodokumentací zhotovenou na fotografický papír o rozměrech jednotlivých fotografií alespoň 10 x 15 cm, včetně digitální verze na CD nebo DVD nosiči včetně fotodokumentace ve vysokém rozlišení (minimálně 6 Mpx) ve formátu JPG, bude předáno NPÚ ÚOP v Josefově k archivaci nejpozději třicet dní od ukončení restaurátorských prací. Součástí závěrečné restaurátorské zprávy bude mimo jiné i podrobná*

Závěrem pak písemné vyjádření obsahuje odůvodnění názoru NPÚ. K písemnému vyjádření Městský úřad Hořice, úsek památkové péče, uvádí, že jeho doporučení z převážné části zohlednil a stanovil na jejich základě podmínky č. 1 až 2 tohoto rozhodnutí, avšak nezohlednil doporučení požadavku zpracování a předložení restaurátorské zprávy, jelikož tato povinnost vlastníka kulturní památky vůči NPÚ vyplývá z ustanovení § 14 odst. 9 památkového zákona, tudíž by její uložení v závazném stanovisku by tedy bylo nadbytečné.

K ohledání předmětné kulturní památky na místě samém Městský úřad Hořice, úsek památkové péče, nepřistoupil, protože mu je stav v místě dostatečným způsobem znám z jiné úřední činnosti.

Podle ustanovení § 38 správního řádu bylo účastníkovi řízení umožněno nahlédnout do spisového materiálu a podle § 36 správního řádu navrhopat důkazy a činit jiné návrhy a vyjádřit své stanovisko kdykoliv až do vydání rozhodnutí. Podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu pak Městský úřad Hořice, úsek památkové péče, oznámil dopisem č. j. MUHC-SU/12544/2021/VO ze dne 18. 6. 2021 účastníkovi řízení, že dle jeho názoru bylo ukončeno shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí, přičemž mu byla dána možnost se k těmto podkladům vyjádřit (se stanovenou tzv. pořádkovou lhůtou do dne 25. 6. 2021). Tohoto svého práva účastník řízení nevyužil.

Dále jsou součástí spisu výpis z katastru nemovitostí a kopie katastrální mapy, tedy písemnosti dokládající vlastnický vztah konkrétních osob k nemovitostem evidovaným v katastru nemovitostí, jakož i prostorové vymezení těchto nemovitostí, informativní výpis z vyhrazené části aplikace Památkový katalog (<https://iispp.npu.cz>), tedy z otisku evidence kulturních památek vedených v Ústředním seznamu kulturních památek ČR a výpis z veřejné části Živnostenského rejstříku s údaji o Městu Hořice.

Tolik dosavadnímu průběhu správního řízení.

Nemovitá kulturní památka „soubor soch B. Smetany, A. Dvořáka, P. Maixnera, Jánošíka, Krakonoše, Husité a Ptačí studánka“ je evidovaná v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod číslem rejstříku 32797/6-1175. Tento soubor se nalézá ve Smetanových sadech, které založil hudební spolek Dalibor v roce 1901. Z hlediska zájmů státní památkové péče se jedná o kulturně historicky hodnotný soubor kamenných soch a pomníků odhalených mezi lety 1903-1922, který je hodnotným uměleckým dílem a dokladem vysoké úrovně sochařské tvorby v Hořicích v první čtvrtině dvacátého století a pro tyto své hodnoty je kulturní památkou ve smyslu zákona o státní památkové péči. Předmětná volně stojící Bedřicha Smetany je dílem M. Černila z roku 1903.

Pomník sestává z dvoustupňové základové části zhruba čtvercového půdorysu s konvexně tvarovanou čelní stranou, na níž je na profilovaném soklu umístěno sousoší mladíka s dívkou v tradičním lidovém oděvu (dívka je vyobrazena v čepci a košili s nabíranými rukávci a límcem a mladík má kožené vysoké boty, krátký kabátek a kulatý klobouk) a vysoký kónický podstavec s bustou Bedřicha Smetany. Podstavec je bohatě zdoben rostlinnými ornamenty a alegorickými plastickými prvky a v čele opatřen nápisem „SMETANA“.

Tolik k předmětné kulturní památce a jejím kulturně historickým hodnotám

Po projednání věci došel Městský úřad Hořice, úsek památkové péče, k závěru, že výše uvedené zamýšlené práce jsou přípustné za splnění dvou podmínek, které byly stanoveny s ohledem na zachování kulturně historických hodnot předmětné kulturní památky, a to v souladu s § 10 odst. 3 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v znění pozdějších předpisů. Městský úřad Hořice, úsek památkové péče, konstatuje, že restaurování sochy B. Smetany je z hlediska zájmů státní památkové péče žádoucí, neboť současný estetický a technický stav díla vyžaduje restaurátorský zásah, byť není v havarijním stavu. Na architektuře pomníku je poškozené spárování; busta skladatele, sousoší a plastická výzdoba je pak kolonizována řasami, lišejníky atd., přičemž místy v důsledku toho dochází ke korozi kamenného materiálu. Na několika místech je pak památka mechanicky poškozena a má narušený povrch v důsledku zvětrávání kamene. Vizualní dojem díla rovněž narušují dožilé tmely. Celkem lze tedy říci, že při splnění stanovených podmínek budou provedením zamýšlených prací zachovány kulturně historické hodnoty předmětné kulturní památky.

Vzhledem k tomu, že se zamýšlené práce nesporně dotýkají kulturně historických hodnot dotčené kulturní památky a s ohledem na skutečnost, že současná platná právní úprava neomezuje dobu platnosti vydaného závazného stanoviska podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči, stanovil Městský úřad Hořice, úsek památkové péče, podmínkou č. 1 povinnost oznámit předem zahájení prací, aby na toto oznámení mohl reagovat a následně provádět dozor (viz § 28 odst. 2 písm. g) zákona o státní památkové péči). Městský úřad Hořice, úsek památkové péče, tuto informaci o zahájení prací rovněž neprodleně poskytne NPÚ, aby tento následně mohl dohlížet na obnovu kulturní památky (viz § 32 odst. 2 písm. g) památkového zákona).

Podmínka č. 3 vychází z doporučení písemného vyjádření NPÚ, přičemž NPÚ ve svém zdůvodnění tohoto doporučení, se kterým se orgán státní památkové péče Městského úřadu Hořice rovněž plně ztotožňuje, uvádí následující:

Tato podmínka je stanovena z nutnosti provedení odborných restaurátorských prací za užití takových materiálů a technologií, které mají pozitivní vliv na kamenný materiál i jeho výslednou prezentaci. Metody čištění musí být k dílu šetrné, nepoškozující dochovanou přirozenou povrchovou patinu ani původní povrchy, a zároveň musí v dostatečné míře zbavit kámen nevhodných nepropustných filmů, krust a jiných problematických jevů škodících památce. Původní povrchy prezentují autentickou podobu, jejich přirozená patina vytváří novou estetickou kvalitu, která mnohdy podporuje plastické provedení díla, přičemž je přirozeným a žádoucím projevem stáří coby jedné z památkových hodnot.

Formu samostatného rozhodnutí ve správním řízení pak závaznému stanovisku podle § 14 odst. 1 památkového zákona Městský úřad Hořice, úsek památkové péče, přisoudil s ohledem na ustanovení § 44a odst. 3 památkového zákona, ze kterého vyplývá, že závazné stanovisko podle § 14 odst. 1 památkového zákona je-li vydáno orgánem státní památkové péče ve věci, o které není příslušný rozhodovat stavební úřad podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, je samostatným rozhodnutím ve správním řízení.

Správní orgán po posouzení všech podkladů a zjištění ve výše uvedené věci došel k závěru, který je obsažen ve výrokové části tohoto rozhodnutí. Při posuzování se řídil platnými právními předpisy (zejména zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů).

POUČENÍ O ODVOLÁNÍ

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podle ustanovení § 81 odst. 1 správního řádu podat odvolání, a to v souladu s ustanovením § 83 odst. 1 správního řádu ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení. Lhůta pro podání odvolání počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastížen, rozhodnutí se uloží u Městského úřadu Hořice nebo v provozovně provozovatele poštovních služeb.

Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí u Městského úřadu Hořice nebo v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání odvolání).

Doručení písemnosti pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručení posledním dnem této lhůty.

O odvolání proti tomuto rozhodnutí rozhoduje Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor kultury a památkové péče. Odvolání se v souladu s ustanovením § 86 odst. 1 správního řádu podává u Městského úřadu Hořice, úseku památkové péče.

Odvolání musí mít náležitosti podání uvedené v § 37 odst. 2 správního řádu a v souladu s ustanovením § 82 odst. 2 správního řádu musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá, a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo.

U P O Z O R N Ě N Í

Upozorňujeme, že vlastník kulturní památky je podle ustanovení § 9 odst. 4 památkového zákona povinen toho, komu kulturní památku předává k provedení její obnovy, **uvědomit, že věc je kulturní památkou**. Doporučujeme, aby osoby provádějící řešené práce byly seznámeny s obsahem tohoto závazného stanoviska.

V souvislosti s **restaurováním kulturní památky**, které je řešeno tímto závazným stanoviskem, dále upozorňujeme na ustanovení § 14 odst. 8 památkového zákona, podle kterého obnovu kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi, mohou provádět pouze fyzické osoby - držitelé povolení k restaurování (v příslušné specializaci) vydaného Ministerstvem kultury.

Bc. Jan Vodák
referent úseku památkové péče

Rozdělovník

účastník řízení

Město Hořice, IČ 00271560, náměstí Jiřího z Poděbrad 342, 508 01 Hořice

na vědomí

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově (datová schránka ID 2cy8h6t)